

EU og Erhverv
Landbrugsstyrelsen
Nyropsgade 30
1780 København V

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V
T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk
CVR DK 25 52 95 29

Høringssvar om tilskud til miljøteknologi 2018

Hermed fremsendes høringssvar fra Landbrug & Fødevarer ang. udkast til bekendtgørelse og vejledning ang. tilskud til miljøteknologi 2018 til æg- og fjerkræsektoren, gartneri samt planteavl fra den 21. december 2017. (J.nr. 17-2313-000040). Høringssvaret er lavet med input fra bl.a. SEGES, Dansk Gartneri og en række konsulenter med erfaring med at søge projektilskud under landdistriktsprogrammet.

Landbrug & Fødevarer bakker op om en tilskudsordning, der bidrager til en mere miljøeffektiv produktion i Danmark. Tidligere ordninger har haft stor betydning for den grønne omstilling af fx gartnerierhvervet, og det er derfor meget tilfredsstillende at ordningen genåbner i 2018. Det er dog afgørende, at de store udfordringer, der har været med gennemførelsen af miljøteknologiordningen i 2016 håndteres. Landbrugsstyrelsen meddelte i december 2017 at kun 4% af ansøgningerne til miljøteknologi til kvæg- og svineproduktion fra 2016 var afgjort efter 1,5 år. Det er vigtigt at der er en fagligt funderet ansøgningsrunde, hvor sagerne bliver afgjort hurtigt og effektivt.

Økologiske og konventionelle producenter

Landbrug & Fødevarer og Dansk Gartneri er af den opfattelse, at ordningen bør stå åben for såvel den konventionelle som den økologiske produktion og at ingen driftsgren på forhånd bør være udelukket fra at søge om tilskud til investeringer i ny miljøteknologi, hvor det er relevant. På teknologilisten er en række teknologier, som også er relevant for økologiske producenter, stående på listen over konventionel planteavl og gartneri. Denne begrænsning bør udgå.

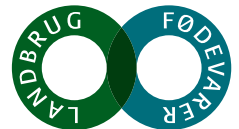
Teksten under § 1, stk. 1 nr. 5-9 og § 7, stk. 2 nr. 5-9 bør på denne baggrund tilrettes, så økologerne ikke udelukkes fra at søge om tilskud til investeringer i ny miljøteknologi inden for områderne energi, pesticider og næringsstoffer.

Der er i dag kun en enkelt teknologi under økologisk planteavl. Det drejer sig egentlig om teknologier til kvæg og svinebedrifter. Der efterspørges et bredere udvalg af teknologier til økologer på listen.

Det er ikke klart, hvordan en omlægning fra konventionel til økologisk produktion vil påvirke et tilsagn ligesom det ikke fremgår hvordan det vil påvirke tilsagnet, hvis en økolog går over til konventionel produktion – både hvis det sker inden investeringen, og hvis det sker i opretholdelsesperioden. Dette bør uddybes i vejledningen.

Teknologilisten

Det er vigtigt med en bred vifte af teknologier og at der er mulighed for både større og mindre investeringer. Det er positivt at der er teknologier ned til 100.000 kr.

Det er dog også vigtigt at teknologilisten er præcis. Ved seneste ansøgningsrunde med teknologier til planteavl (miljøteknologi til randzoneramte i 2015) var der stor tvivl blandt ansøgerne om indholdet af de forskellige teknologier. Det er vigtigt, at det er entydigt, hvad der forstås med de enkelte overskrifter. Det er også vigtigt at ansøgere i forbindelse med ansøgningsrundens åbning kan få konkret vejledning om, hvad de enkelte teknologier dækker over, så man ikke risikerer at indsende en ansøgning på en teknologi, der ikke er tilskudsberettiget.

Det ville have været nyttigt hvis DCA's rapport havde været en del af baggrundsmaterialet til høringen, så det mere konkret kan læses hvilke teknologier, der er tale om. Det fremgår af vejledningens side 28, at "Det er et krav at den teknologi, som du ansøger om tilskud til, skal være omfattet af teknologilisten (bilag 1)" Teknologilisten er dog beskrevet i ganske overordnede termer, så det bør uddybes med eksempler, hvilke konkrete teknologier, der kan være (eller ikke være) tale om.

Teknologilisten er i vejledningen suppleret af en række oplysninger om fx afgrødekoder. Det er ikke klart hvad henvisningen hertil konkret indebærer eller på hvilket tidspunkt de er relevante. På ansøgningstidspunktet, udbetalingstidspunktet eller i opretholdelsesperioden? Det er vigtigt at prioriteringsmodellerne ikke de facto fastlåser en produktion uden mulighed for ændringer udelukkende af tilskudstekniske/administrative hensyn. Det er også vigtigt at unge eller nye landbrugere har adgang til ordningerne. Derfor bør kravene primært være relevante på udbetalingstidspunktet, når projektet er gennemført. Der beskrives mere herom under prioriteringsmodellen.

Nogle teknologier, fx varmeveksler, er beskrevet under flere indsatsområder. Hvordan skal ansøgeren forholde sig til det, når de søger?

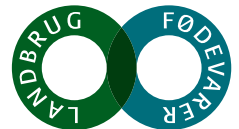
Dansk Gartneri har også en række bemærkninger til teknologilisten som Landbrug & Fødevarer bakker op om: Dansk Gartneri vil gerne fremhæve, at der er behov for at teknologilisten er dynamisk. Foreningen vil derfor gerne kvittere for, at der som noget nyt åbnes mulighed for tilskud til vandrensningsudstyr til rensning af recirkuleret vandingsvand under indsatsområde 7. Foreningen ser gerne en mulighed for i særlige tilfælde at søge om tilskud nye teknologier, som ikke er medtaget på teknologilisten.

Set i forhold til 2016-ordningen er der desværre flere teknologier, som ikke medtaget og det vil forringe ordningens værdi for gartnerierhvervet. Det gælder primært tilskud til vækstlys med lamper af typen **elektroniske højtryksnatriumlamper** sekundært varmepumper og affugtere til væksthuse.

Dansk Gartneri har forståelse for, at ordningen skal igennem en standardiseringsproces for at lette de administrative byrder. Foreningen finder det imidlertid ikke tilfredsstillende, at standardiseringen har betydet, at planteskoleerhvervet reelt er blevet udelukket fra at modtage tilskud under indsatsområde 7, reduktion af pesticidforbruget, fordi arealet med planteskoleplanter ikke længere kan indgå i beregningen af prioritetsscoren.

Behovet for eksempelvis ukrudtsbekæmpelse i planteskolekulturer er af mindst samme omfang som inden for andre grene af frilandsgartneriet, og flere af de teknologier, som er nævnt under indsatsområde 7, herunder sensorbaseret ukrudtssprøjte, lugerobotter til rækkeafgrøder, automatisk styring af mekanisk ukrudtsbekæmpelse, vurderes som fremtidens teknologier også for denne del af erhvervet.

Dansk Gartneri vil på denne baggrund anbefale, at arealet med planteskoleplanter skal kunne indgå i beregningen af prioriteringsscoren med samme værdi som for grøntsager på friland. Herudover vil foreningen gerne gøre opmærksom på, at dampning af jorden kan blive aktualiseret af, at adgangen til at benytte herbicider bliver stadig mere begrænset.

I forhold til at gøre teknologilisten dynamisk, så bør solceller efter Landbrug & Fødevarers opfattelse også være en af virkemidlerne på teknologilisten til at reducere det fossile energiforbrug i både den konventionelle og økologiske sektor for æg og fjerkræ. Ved at erstatte fossile energikilder med egenproduceret vedvarende energi opnår æg- og fjerkræproducenten en reduktion i energiforbruget af eks. oliefyr, naturgasfyr eller andre energikilder, der også indeholder fossile energikilder (såsom elektricitet fra elnettet). Elektricitet produceret fra solceller har desuden et godt samspil med de andre virkemidler fra teknologilisten, såsom LED-belysning og ventilation. Vi foreslår derfor at den bevilgede ramme også skal kunne give tilskud til installation af solceller.

Der kan søges om tilskud til opførelse af en gylletank til fjerkræproducenter. Samtidigt står der i §11, stk 12, at udgifter til opførelse og ombygning af bygninger ikke er tilskudsberettigede. Der bør her indsættes en bemærkning om at opførelse af gylletank er tilskudsbettiget. Det bør også rettes på side 19 i vejledningen.

830 timers krav

Der er behov for at se på dette krav, så det matcher selskabskonstruktionerne i moderne dansk landbrug.

Det bør også præciseres i vejledningens side 11, hvornår arbejdskraftbehovet skal være opfyldt.

Det er Landbrug & Fødevarers holdning, at arbejdskraftbehovet skal være opfyldt på udbetalingstidspunktet og ikke ansøgningstidspunktet, da nye/unge landmænd ellers afskæres fra at søge om ordningerne.

Endelig bør bilaget over arbejdskraftsbehov opdateres og suppleres med normtal for økologisk produktion. Denne opdatering har Landbrug & Fødevarer efterspurgt i en årrække.

Prioriteringsmodellen

Det er vigtigt med en fagligt funderet prioriteringsmodel, der giver alle ansøgere en lige og fair chance for tilskud. Det er også vigtigt at både store og små bedrifter har en fair chance for at opnå tilskud.

Landbrug & Fødevarer bakker op om en klar prioriteringsmodel uden brug af selvrapportering. Det skal dog være helt klart hvordan areal osv. opgøres. Det er vigtigt at der ikke åbnes op for tilskudsoptimering, der ikke har bund i virkeligheden. Landbrug & Fødevarer er dog bekymret over en række restriktioner, der de facto lægges ind i projekterne som følge af prioriteringsmodellen.

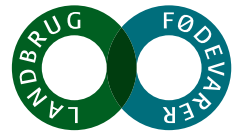
Eksempelvis reduktion af næringsstofforbruget. Det bør ikke være en overtrædelse af ordningens vilkår/prioriteringsscore, hvis man bruger kvæggylle det ene år og svinegylle det andet år. Det vil være en unyttig snæver tolkning af reglerne. Der bør også være fleksibilitet i forhold til hvilke type fjerkræ, der er i en stald, så almindelige ændringer af en produktion ikke leder til misligholdelse af projektet i styrelsens optik.

Det bør også defineres hvor stor en margin der tillades i forhold til afvigelser i forhold til det forventede antal m2, ha osv., som der skal indtastes ved ansøgning. Der kan ske afvigelser fra projektplanlægning til gennemførelse og det er vigtigt, at en evt. sanktion tager hensyn til størrelsen af afvigelsen fra det ansøgte.

Sagsbehandlingstider

De meget lange sagsbehandlingstider på miljøteknologiordningen 2016 har understreget behovet for en hurtig og effektiv afgørelse og udbetaling af tilskud.

Også behovet for hurtig behandling af projektændringer samt klage og udbetaling.

Det bemærkes at rateudbetaling ikke længere er muligt med udkastet. Ikke mindst i lyset heraf er det afgørende, at det fulde tilskudsbeløb betales hurtigt. Hvis udbetalingerne trækker længe ud, så vil der være behov for en kompensation for de ekstra renteudgifter, som opbygges mens der ventes.

Dokumentation af rimelige priser + overholdelse af tilbudsloven

Landbrug & Fødevarer havde gerne set at priserne på denne ordning blev standardiserede, så hver ansøger ikke skal indsende to tilbud for at dokumentere rimelige priser og evt. overholdelse af tilbudsloven. Da dette ikke kunne lade sig gøre pga. mangel på data, så er det vigtigt med en enkel og fagligt funderet håndtering af to tilbud, når de sendes ind til styrelsen. Ansøgere har i tidligere ansøgningsrunder erfaret, at det kan være vanskeligt at leve op til styrelsens krav på dette område, bl.a. i forhold til sammenlignelighed. Der står på side 37 at hvis man søger om tilskud til en pumpe, så skal pumpen være af samme mærke i de to tilbud. Men ansøgere oplever samtidigt, at de så får besked om at flere forhandlere af samme produkt ikke er uafhængige af hinanden. Det er vigtigt at styrelsen fokuserer på om en teknologisk funktion er sammenlignelig og ikke om de tekniske specifikationer er de samme 1:1. Det er også vigtigt at der tages højde for at en funktionalitet kan opnås gennem forskellige elementer. Effekten og de tekniske specifikationer af de to produkter er ikke nødvendigvis ens, men bør godt kunne være sammenlignelige alligevel, hvis de udgør reelle alternativer til at løse en given opgave.

I forhold til fx varmevekslere er der to mulige alternativer på markedet. Effekten og prisen er ikke den samme, men funktionen er den samme. Det er vigtigt at håndteringen af denne teknologi gøres klar på forhånd og at der kommunikeres klart til ansøgerne herom, så der ikke risikeres høringsbreve og lang proces i forhold til denne teknologi.

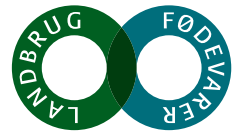
Det er meget vigtigt med individuel vurdering af sanktioner ved overtrædelse af tilbudsloven jf. §23, hvoraf det fremgår at landbrugsstyrelsen træffer afgørelse efter en konkret vurdering. Det passer ikke sammen med at der på vejledningens side 34 fremgår at sanktionen altid vil være 25%. Der står på side 43 at der er tale om en individuel vurdering men på side 44 omtales igen kun eksempler med 25% nedsættelse.

Det er vigtigt med en markering på teknologilisten og i vejledningen af teknologier, hvor tilbudslovens krav kan være relevante. Det kunne med fordel gøres i teknologilisten samt i vejledningen. Der kunne fx stå: Du skal overveje om dit projekt er et bygge- og anlægsprojekt. Vi vurderer fx at følgende investeringer er bygge- og anlægsprojekter: xxxx. (side 41)

Det fremgår i øvrigt af side 11 i vejledningen at ansøgere ikke må få leverandører til at give tilbud før du har sendt din ansøgning. Det hænger ikke sammen med at ansøgeren skal indsende to tilbud for at dokumentere rimelige priser samt evt. senere dokumentere overholdelse af tilbudsloven. Det fremgår også af side 30 (pkt. 4.4.1...)

På side 35 indføres et nyt begreb; "nationalt udbud". Hvad er dette i forhold til hhv. rimelige priser og tilbudslov? Der omtales på side 36 også en beløbsgrænse på 300.000 kr. uanset at det kun er relevant for bygge- og anlægsprojekter. Dette bør rettes.

Det fremgår af side 58 af vejledningen, at der skal vedlægges dokumentation for afholdt udbud. Det fremgår dog ikke af §16 i bekendtgørelsen. Dette bør for klarhedens skyld fremgå på samme måde af både vejledning og bekendtgørelse.

Der er ikke særlig præcis information i vejledningen om udbud efter kriteriet "økonomisk mest fordelagtige tilbud". Dette afsnit bør udbygges, så ansøgere ved præcist, hvad der kræves her, så der ikke risikeres fejl.

Leverandører, herunder evt. eneleverandører

Det er vigtigt at styrelsen også oplyser leverandører om vilkår og krav til dokumentation for miljøteknologiordningen 2018, da de er centrale spillere i forhold til dokumentation af rimelige priser og evt. overholdelse af tilbudsloven. Et papir med oversigt over formelle krav som leverandører skal overholde i forbindelse med fx tilbudsgivning kunne være et nyttigt redskab. Det er også vigtigt at leverandører ved hvordan de skal forholde sig, hvis der evt. kun er en leverandør til en given teknologi. Det er vigtigt, at det er muligt at opnå konkret vejledning, når der er uklarheder i tolkningen af bekendtgørelse og vejledning.

Skiltning

Teksten om skiltning kan med fordel forkortes og præciseres. Samme information står flere gange – dog med forskellige nuancer forskellige steder i vejledningen. Side 46-47, 48-49, side 53-54 samt side 61 og side 65-66. Informationen bør stå samlet og utvetydigt et sted.

Du skal skilte fra det tidspunkt du får tilsagn til projektperioden er slut såfremt tilskuddet er på over 375.000 kr. Du skal skilte på plakat/skilt ved investeringen, på erhvervsmæssig hjemmeside samt i andet kommunikationsmateriale.

Tekst om skiltning under opretholdelsesperioden på side 65-66 bør udgå, da skiltning efter projektperioden ikke er relevant for miljøteknologi 2018. Det skyldes at der ikke kan udbetales støtte på mere end 2 mio. kr. under ordningen og skiltning efter projektperioden udelukkende er relevant for støtte på mere end 3,75 mio. kr.

Ang. krav til plakat/skilt på side 47 bør det præciseres at der kun skal skiltes for arealtilskud under EU's landdistriktsprogram – ikke ift. grundbetaling.

Hvordan forestiller man sig konkret at skiltning på en facebook side skal fylde 25% af forsiden? Det er vigtigt at understrege at det kun drejer sig om facebooksider med direkte erhvervsmæssig sammenhæng til tilskuddet.

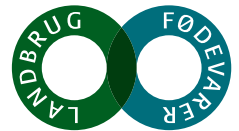
Det fremgår af side 49, at man bør skilte efter projektperiodens afslutning. Det er ikke hensigtsmæssigt at kravene udvides af kontrolhensyn. Man er ikke forpligtet til at skilte når projektperioden er slut, så det bør heller ikke stilles som krav, at man bør opretholde skiltning aht kontrol (side 49)

SMV

Da der er forskellige vilkår alt efter om en ansøger er SMV eller ej, så er det vigtigt med en hel klar definition af hvilke ansøgere, der kan defineres som SMV. Det er ikke klart defineret i hverken bekendtgørelse eller vejledning, og det bør udbygges. Fx på side 66.

Overdragelse af tilsagn

Muligheden for at overdrage tilsagn er blevet begrænset under moderniseringsordningerne, men er ikke begrænset under miljøteknologiordningen. Det bør sikres at tilsagn ikke risikerer at blive en handelsvare.

Udbetaling

Det er en tilbagevendende udfordring, at krav til betalingsdokumentation skærpes under ordningerne. Det er vigtigt at styrelsen er klar i forhold til hvilke krav, der stilles til betalingsdokumentation og at der stiller krav, der reelt er mulige at opfylde.

Vejledning

Generelt set kunne vejledningen godt indeholde flere henvisninger til de relevante bestemmelser i bekendtgørelsen, så det er lettere for læseren at finde retsgrundlaget for de enkelte afsnit i vejledningen. Der er en række punkter, hvor bekendtgørelse og vejledning ikke er samstemmende. Det bør ensrettes. Det gælder fx §11 og vejledningens side 19, §8 og vejledningens side 31-32 samt §15 og side 58.

Tilskudsberettigede udgifter/udgifter der vedrører aktiviteter, som du er forpligtet til at gennemføre i medfør af anden lovgivning

I forbindelse med sagshåndteringen af ansøgninger til miljøteknologiteknologi 2016, har der vist sig, at der blev praktiseret uens sagsafgørelse, som følge af inkonsekvens i fortolkning af om specifikke vilkår i en miljøgodkendelse, var at sidestille med en forpligtet gennemførelse som følge af anden lovgivning.

For tilskudsordningerne i 2018 er det afgørende, at Landbrugsstyrelsens følger tidligere praksis i sagsbehandling med det princip, at investering i mulige teknologier – inden for de enkelte indsatsområder – er tilskudsberettiget med mindre at der er tale om et egentlig påbud, uanset om det er beskrevet som et vilkår i en miljøgodkendelse.

Det skal selvfølgelig sikres at alle ansøgere behandles ens efter samme regelsæt både i 2016 og i 2018.

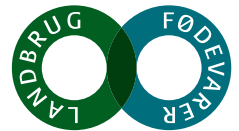
Afsyning og kontrol

Der bør allerede i vejledningens indledning på side 7 henvises til information om kontrol (herunder kontrolinstrukser) på samme måde som der henvises til information om udbetaling (udbetalingsvejledningen). Derudover bør information om kontrol rettet mod støttemodtagerne i vejledningen generelt uddybes,

I vejledningen og kontrolinstruksen, der hører til ordningen, bruges begreberne fysisk kontrol, stikprøvekontrol og afsyning i flæng. Det fremgår af artikel 25 i bekendtgørelsen at landbrugsstyrelsen forestår den fysiske og den administrative kontrol samt den efterfølgende regnskabskontrol af projekter, der modtager tilskud. Der er behov for en væsentlig uddybning af hvad dette indebærer.

Der bør i vejledningen være afsnit der beskriver hhv. afsyning (100%), fysisk kontrol (5%) samt opretholdelseskontrol (1%) og hvad der ligger i disse tre temaer.

Afsyning handler jf. EU-gennemførelsesforordning 809/2014 artikel 48 udelukkende om at **efterprøve, om investeringen er gennemført**. Det er derfor afgørende, at afsyningen udelukkende forholder sig hertil. I den nuværende afsyningsinstruks på Landbrugsstyrelsens hjemmeside er der bl.a. kontrol af krav om skiltning. Der er også anmodning om at det skal kontrolleres om projektet har opnået planlagte gevinster. Kontrol heraf bør ikke ligge i et afsyningsbesøg, da der som ovenfor skrevet kun bør efterprøves om investeringen er gennemført.

Under fysiske kontrolbesøg er der tale om at 5% (eller 3% hvis medlemsstaterne vælger at nedsætte kontrollen til dette niveau) kontrol af om operation er gennemført i overensstemmelse med gældende regler (artikel 51). Det er her ikke klart hvordan de enkelte teknologier kontrolleres under miljøteknologi 2016 eller miljøteknologi 2018. Dette bør fremgå klart og entydigt af hensyn til tilskudsmodtageren, der jo på investeringstidspunktet skal kunne rette sig ind efter kravene.

Endelig er der tale om 1% efterfølgende kontrol (eller opretholdelseskontrol), der skal kontrollere at investeringerne opretholdes. Hvilke konkrete forhold der her kontrolleres bør præciseres i vejledning. Denne kontrol er ikke på nuværende tidspunkt omtalt i vejledningen.

Det er helt afgørende at der skelnes mellem afsyning (at projektet er gennemført) og kontrol (af at investeringen er gennemført i overensstemmelse med gældende regler eller af at investeringen er opretholdt) og at der pga. afsyningsforpligtelsen ikke de facto indføres 100% fysisk kontrol. Det ville være en klar overimplementering af EU-regler.

Dertil kommer, at der bør henvises til specifik information om afsynings- og kontrolbesøgene. At den er varslet inden for 14 dage før. At den finder sted på bedriften. At man har mulighed for at tage en person med til besøget. At kontrollørerne vil fokusere på x, y og z. Det vil sikre bedre forberedelse, bedre regeloverholdelse og større forudsigelighed. I den nuværende situation, hvor materialet er sparsomt, bør der i det mindst henvises til relevante kontrolinstrukser uanset at disse dokumenter er møntet på kontrollører og ikke støttemodtagere.

Styrelsen bør også informere såfremt der er forhold, som der vil være særligt opmærksomhed omkring, så støttemodtagerne har mulighed for at forberede sig på det på et tidspunkt, hvor de har mulighed for at gøre noget ved det.

Vigtige datoer

Vejledningen indeholder som noget nyt en række oversigter over projektforløb. Det er et godt initiativ. Oversigterne bør dog uddybes yderligere og suppleres med relevante frister for evt. ændringer/forlængelser, afsyningsbesøg, kontrolbesøg (både 5%-besøg og 1%-besøg) samt frister for investering, udbetalinger osv. Der er en overordnet oversigt på side 10 og der er oversigter forud for hvert kapitel

Før projektet (indledning af afsnit 3, 4 og 5)

Heraf fremgår det at man ikke må indhente tilbud. Det giver ikke mening i og med der stilles krav om indsendelse af tilbud til styrelsen i forbindelse med ansøgning. Det må derfor være en fejl, at der står, at man ikke må få leverandører til at give tilbud, før du har sendt din ansøgning.

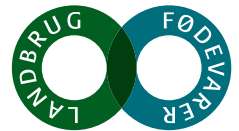
Under projektet (indledning af afsnit 6 og 7)

Her bør det også fremgå at man har mulighed for at investere på egen risiko fra den dato ansøgningen er indsendt

Heraf bør det også fremgå at investeringen skal være afsluttet inden for projektperioden. Det bør fremgå at man skal indsende evt. ændringsanmodninger, ansøgninger om forlængelse eller overdragelse senest 2 måneder før projektperioden udløber. Aktuelt er kun ændringer omtalt.

Efter projektet (indledning af afsnit 8 og 9)

Det bør af oversigten på side 10 fremgå at tilsagnshaver er forpligtet til at opretholde bilag i 5,5 år efter slutudbetaling.

Dertil kommer at det i oversigten i afsnit 8 og 9 bør fremgå de frister, der er for indsendelse af udbetalingsanmodning og slutrapport

Det bør fremgå at afsyningsbesøg er for alle og at det bliver varslet med brev

Risikoen for efterfølgende kontrolbesøg (5% og 1% kontrol) bør fremgå af oversigten.

Opretholdelsesskiltning bør udgå, da man ikke kan få tilskud på mere end 2 mio. kr. under ordningen og tærskelværdien på 3,75 mio. kr. derfor ikke kan overskrides på ordningen.

Det bemærkes i øvrigt at projekter kan afsluttes helt frem til 2029. Det kan ske, hvis der fx både er tale om 1 års forlængelse af projektet, lang sagsbehandlingstid på udbetaling (da opretholdelsesperioden regnes fra den egentlige slutudbetalingsdato og ikke projektets afslutning) samt da der er tale om at regnskabsbilag skal opretholdes i 5,5 år.

Henvisning til lovgrundlag

Henvisningen til bekendtgørelse 1142 af 20 oktober 2017 om tilskud til miljøteknologi til kvægstalde, svinestalde og gartnerier bør udgå, da denne bekendtgørelse ikke er lovgrundlag for den kommende ordning i 2018.

Stikordsregister

Der mangler et stikordsregister på side 70 i vejledningen.

Miljøteknologi 2019

Midlerne til miljøteknologi og moderniseringsstøtte for perioden 2014-2020 er næsten alle fordelt i tilskudsrunder. Landbrug & Fødevarer ser gerne at der i 2019 oprettes en pulje på 50 mio. kr. fordelt mellem kvæg (33 mio. kr.) og gartneri (17 mio.kr.), da denne fordeling vil respektere balancen mellem de forskellige sektorer i ordningerne set over hele perioden 2014-2020. Dertil kommer at Landbrug & Fødevarer gerne ser uudnyttede tilsagn fra tidligere ordninger overført til nye kommende ordninger, så midlerne kommer det primære landbrug til gavn.

Med venlig hilsen

Mette Trudsø Kruse
Chefkonsulent

D +45 3339 4260
M +45 3058 2153
E mtk@lf.dk